Öbür dünyadan: 1

Işık mışık kalmadı hiç yattığım şu dar yerde
Çünkü oyun bitti artık, iniverdi son perde.

Eledim de unumu ben işte astım eleği
Gördüm nedir Tanrımızın şeytanı ve mesleği

İçim bile kızamıyor beni yiyen şu kurda
Ağır, ağır çürüyorum gömüldüğüm çukurda

Dünden beni ayırıyor şimdi kalın bir duvar
Ne Cahidin makalesi, ne Hitlerin nutku var!

Bilmiyorum, nasıl hayır işledim ki Yaradan
Başçığımı halâs etti radyo denen belâdan!

Bir sırada görüyorum sarayı ve mezarı
Pazarola Hasan Beyi, Napolyonu, Sezarı!

Ne evim var, ne barkım var, ne koyunum, ne atım
Aman nasıl rahatım ben, aman nasıl rahatım!

Ben ki bir şey duyamazdım yeryüzünde ehlinden
Ve durmadan bunalırdım âlimlerin cehlinden!

Gördüm ki bu «zevâtın» çok defa en yücesi
Kendisini dev sanıyor, fakat irfan cücesi!

Herkes gibi çektim yani yaşamanın gamını
Her tarafta akar buldum faziletin damını

Pek çok yerde mühürlüydü hele onun kapısı
Tâ temelden çürük çünkü insanlığın yapısı!

Bu gün işte ne samanlık, ne de çayır, ekin var
Paris filân bitti artık, ne Berlin, ne Pekin var!

Gelip burda gördüm fakat nece keskin zâlimi
Peygamberi, feylesofu, şâiri ve âlimi

Azametin tepesinden hepsi nasıl inmişler
Hepsi nasıl bir deliğe, büzülmüşler, sinmişler!

Dinmiş gibi görünüyor fakat gene her sızı
Dümdüz etmiş çünkü toprak, polisi ve hırsızı!

Ayni masal Mussolini, ayni masal Artemis
Belediye yok da fakat, her tarafım tertemiz!

İşittiğim şeyler ancak gecelerin nefesi
Yaylaların gür rüzgârı, enginlerin hür sesi!

Ben ki bıkmış usanmıştım, filân veya falandan
Dinlediğim hezeyandan, söylediğim yalandan

Başka nerde bulacağım böyle sâkit vatanı
Ne Sabahı görüyorum, ne Akşamı, ne Tanı!

Lâkin bilmem şu seadet bana daim yeter mi
Yoksa yerin iç tarafı, dışından da beter mi?

FAZIL AHMED AYKAÇ

Şehir Haberleri

Hava Kurumuna teberrular hararetle devam ediyor

Genclerin yardımile alınacak bir tayyareye «Kültür» adı verilecek

Hava Kurumu İstanbul şubesi, son kongre mukarreratının safha safha tatbikına geçmiştir. Kurumun bütün şubeleri, kendi mıntakaları dahilinde aslî ve yardımcı aza kaydına devam etmektedirler.

Merkez şubesi de, ihracat ve ithalât birlikleri vasıtasile bu birliklere dahil tüccarların seve seve yaptıkları teberru ve taahhüdleri tespit etmektedir.

Bu cümleden olarak madenî eşya ithalât birliğile manifatura birlikleri harekete geçmiş ve bir kaç gün içinde 65 bin lira teberruda bulunmuşlardır.

Muteber tacirlerin dahil olduğu heyetler tarafından tahsilâta muntazaman devam olunmaktadır. Bundan başka Hava Kurumu, Üniversite başta olmak üzere bütün yüksek, lise ve orta tahsil gencleri arasında husus bir teşkilât yapmak üzeredir.

Üniversite Rektörü Cemil Bilselle teşkilâta verilecek şekil üzerinde temasa geçilmiştir. Semt semt kurulan talebe dernekleri bu günlerde faaliyetlerine başlıyacaklardır.

Genclerimizin teberru edecekleri para ile bir tayyare satın alınacak ve bu tayyareye (Kültür) adı verilecektir. Bu tayyare için gönderilecek paraların başka hesablara karıştırılmaması kararlaşmıştır. Resmî dairelerle malî müesseselerin hesab pusulalarına Hava Kurumu için husus pul yapıştırılması esasında alâkadarlarla mutabık kalınmıştır.

Hava Kurumuna yeni teberrular

Hava Kurumumuza teberruat devam etmektedir. Yeniden para veren hamiyetli vatandaşların isimlerini neşrediyoruz:

Nuri Topbaş 1250, Perahya Karyo 1000, Victor Benarditti 625, Mihal Nikolaidi 500, Refael Eli ve ortakları 350, Vahan Yerganyan 300, Sadık Çizmeci ve oğulları 200, Osador Giritliyan 200, Andon Uğurluoğlu 125, Niko Tomaidis 100, Nubar Kaynak ve Kamparosyan 50, Halim Budak 50, Eyüb Sabri Berk 25, Yani Cinoğlu 15.

ADLİYEDE

Bir hırsız yakalandı

Piyalede ve Küçükpazarda bazı evlere girerek bir hayli eşya çalmaktan zan altında olan Şükrü adlı biri, bir müddettir aranıyordu. Kendisi, İstanbul asliye ceza mahkemesinde bakılan çuval hırsızlığı mevzulu eski bir davasında hazır bulunmak üzere adliyeye gelmiş ve mahkeme sofasında sivil memurlar tarafından teşhis edilmiştir. Derhal yakalanan Şükrü, Piyale ve Küçükpazardaki hırsızlıklara aid tahkikat dosyalarile beraber Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesine gönderilmiş, ve hakkında tevkif müzekkeresi kesilmiştir.

Kurşun hırsızı

Evvelki gece, Fatihte Kurşunlu medresenin damına çıkıp kubbe kurşunlarını söken Şerif isminde biri bekçi tarafından görülmüş, damdan indirilerek karakola götürülmüştür. Şerif, İstanbul dördüncü asliye ceza mahkemesinde dün akşam tevkif edilmiştir.

Baronun içtimaı

İstanbul Barosu umumî heyetinin bu gün saat on dörtte yapılması mukarrer içtimaında, reis intihabından başka, müddetleri biten idare meclisi azalarından bir kısmının yerine seçim yapılması da ruznameye dahildir. Bundan başka, adliye işlerinde icrası temenni olunan bazı ıslahata dair baroda teşkil edilen komisyonun hazırladığı rapor da okunacaktır.

TARİH TETKİKLERİ

LEYLÂ İLE MECNUN

Türkçeleştirilen filmi münasebetile

Yazan: **İsmail Hami Danişmend**

Fuzuli'nin bir alev parçasına benziyen ismi Beyoğlu sinemalarının kapılarında beda-va bir reklâm ışığına döndü! Mısırda yapılmış bir filmin arabca sözlerini İstanbulda türkçeye dönderip ötesine berisine şiir diye «Ültra-modernizm» in en son seslerini katmışlar (1) ve sonra bu dönme ve dönderme işinin içine bizim ateşten Fuzuli'nin o alevden ismini atmışlar.

Bizde henüz heveslisi bile çıkmamış yeni bir ilim var: Mukayeseli edebiyat. Bu yepyeni ilmin çeşnisine bakmak istiyecek bir Türk için «Leylâ ve Mecnun» temi kadar cazib mevzu olamaz. Ümidle başlayıp hicranla geçtikten sonra ölümle biten plâtonik aşkı garb edebiyatında nasıl «Tristan et Iseult» ve «Romeo and Juliet» temsil ederse, şark edebiyatında ve bilhassa Arab, Acem ve Türk divan dairelerinde de en ziyade bu «Leylâ ve Mecnun» temi temsil eder. Kaç Arab, kaç Acem, kaç Türk şairinin «Leylâ ve Mecnun» u var: Hepsinde ayni bir tem etrafında türlü türlü motifler parlar. Meselâ (Nizamî) nin, (Hâtifî) nin, (Mektebî) nin acemce nüshalarile (Nevayî) nin, (Hamdullah Hamdi) nin, (Fuzulî) nin ve sairenin türkçe eserleri karşılaştırılsa, mukayeseli edebiyata doğru ne mühim bir adım atılmış olur! Yalnız Türk «Leylâ ve Mecnun» ları arasında tespit edilebilecek tahassüs ve tahayyül farkları bile Türk âleminde neden dolayı en fazla Fuzulî nüshasının yer tuttuğunu izah için bize çok kıymetli esaslar temin edebilir.

Arabın, Acemin, Türkün hem bir, hem birbirinden ayrı birer «Leylâ» ları var; «Mecnun» tipinin birliğinde de böyle bir teslis göze çarpar: Netice olarak «Leylâ» da üç, «Mecnun» da üç.. Yalnız bunları birleştirmek de güç, ayırd etmek de güç.

Efsane ile karışık hakikatteki «Leylâ» ile «Mecnun» Arab ama, edebiyattaki «Leylâ ve Mecnun» hem Arab, hem Acem, hem Türk... İran şairleri Arabın Leylâsını bir Acem minyatürüne benzettikleri gibi, bizimkiler de belki farkında bile olmadan türkleştirivermişler. İşte bu yüzden Türk Leylâsı Arab ve Acem Leylâlarına, Arab ve Acem Mecnunlarının sevgilileri de Türk Leylâsına pek uymuyor. Bu uygunsuzluğa yalnız tiplerde değil, demin dediğim gibi mevzuun motiflerinde de tesadüf edilir.

Eğer muhtelif milletler arasında müşterek edebî mevzuların bu gibi noktaları üzerinde mukayeseler yapılacak olsa, ayni bir temin kimbilir kaç tahavvülü sayılabilir! Mukayeseli edebiyat âlimleri mevzular üzerinde tahlilden ziyade terkibe ehemmiyet veriyorlar: Meselâ (Georges Polti), «Les trente - six situations dramatiques» ismindeki eserinde bütün tiyatro mevzularının otuz altı asla irca edilebileceğinden bahsederek o sahada bütün ihtimallerin ancak bu kadar olabileceğini söylüyor; fakat milletlerle müellifler arasındaki motif farkları hesab edilecek olsa, ayni bir mevzudan belki otuz altı rivayet çıkmış olduğu anlaşılabileceğinden bahis bile etmiyor! Meselâ gene «Leylâ ve Mecnun» u ele alırsak, milletten millete değişen tiplerin şairden şaire de az çok değiştiğini görürüz; her şairin Mecnunu kendisi, Leylâsı da kendi sevgilisi..

Bu muhayyel tiplerle efsaneyi doğuran hakikatteki tipler arasında hemen hiç bir münasebet bulamazsınız: An'aneye göre «Mecnun» lâkabı, Arab şairlerinden (Kays-ül-Âmirî) ye sevgilisi (Leylâ bint Sa'd) in taktığı alaylı bir lâkabdan başka bir şey değil! Hicretin 65 (M. 684) tarihinde öldüğünden bahsedilen (Kays) için (Hazret-i Hasan) ın sütkardeşi diyenler bile var. Mecnun'un Leylâ için söylediği şiirler Arab lirizminin en kıymetli parçalarından sayılır: Hattâ bizim (Ziya Paşa) bile bunların bazılarını pek beğenip «Harâbât» ına almış. «Leylâ» ya gelince, Arab an'anesinin o kara kuru mahlûkunu beğenebilmek için her manasile Mecnun olmalı: «Lûgat - ı Tarihiyye ve Coğrafiyye» sahibi Ahmed Rifat'ın şu mustalah tabirlerini «Leylâ» nın ismi geçtikçe daima hatırlarım: «Siyehfâm ve zaif - ül endâm»!..

Bu asrın başlarında ölen Arab müelliflerinden (Ebü - l - Berekât Ahmed il-Cevherî) nin mehaz göstermediği için ne derece doğru olabileceğini kestiremediğim çok tuhaf bir rivayeti var: Eğer bu rivayete inanmak lâzım gelirse, o «Siyehfâm ve zaif - ül - endâm» âfet, Arab çöllerinin azgın ve kızgın bir dişisinden başka bir şey değilmiş! Mecnun'un aşkına bakmıyarak ilkönce (İbn Selâm) isminde çirkin ve zengin bir herife, ondan sonra o herifin (Nevfel) ismindeki cengâver rakibine ve en nihayet de Mecnuna varmış! Fakat bu üç kocasının her üçüne de birbirlerile ihanet etmiş ve hattâ Mecnun'un en samimî arkadaşı (Zeyd) le de muaşakaya kalkışmış! Halbuki bu isimleri taşıyan şahsiyetlerin edebî metinlerdeki rolleri büsbütün başkadır: Şiirde (İbn Selâm) Leylâyı almışsa da kız Mecnunu sevdiği için ona râmolmamış, (Nevfel) Mecnuna acıyarak merdâne bir feragat göstermiş ve (Zeyd) de çöllerdeki Mecnuna muhbirlikten başka bir şey yapmamıştır! Acaba Leylâ (Cevherî) nin dediği kadar şıllık mıydı? Orasını Allah bilir ama, herhalde Mecnun kadar nezih olmadığı, aşkında maddî ve manevî duyguların birbirine karıştığı edebiyata akseden şairane gölgesinden bile belli oluyor: Meselâ Fuzulî nüshasında Leylâ, Mecnunu bir çölde arayıp bulduğu zaman, ona o kara kuru vücudunu ikram etmek istiyor:

Gör devlet-i vaslımı ganimet
Gel yanıma itme fevt-i fırset

Fakat Mecnun kabul etmiyor:

Namusunu sakla her halelden

Diyor. Leylâ bu cevabı aldıktan sonra evine dönüyor ve işte bu maddî ve manevî hicran halitasına dayanamadığı için ölüp gidiyor.

Bütün bu efsanelerin eğer bir aslı varsa, acaba hangi rivayet hakikate daha yakın: (Nizamî) nin, (Nevayî) nin, (Fuzulî) nin dediği gibi Mecnun hakikaten Leylânın hayalini görmek için mi çöllere düştü, yoksa (Cevherî) nin dediği gibi hakikati görmemek için mi başını alıp kaçtı?...

İsmail Hami DANİŞMEND

(1) Meselâ Mecnun'u Leylâ'nın hasretile şöyle bağırtmışlar: «Yâra tel çekem dedim — Tel derdi iletmiyor — Yollar kapalı kardan — Turna gelmez diyardan!» An'aneye göre Hicretin birinci asrında yaşıyan Mecnun, demek Leylâ'ya «Emevî telgrafhanesi» nden müstacel bir hasret «telgraf» ı çekmeyi düşünmüş ve «Benî Âmir» kabîlesinin dolaştığı Bağdad'la Basra arasındaki kızgın çöllerde karlar muvasalayı kesip yolları kapamış! İlân edilen iddiâya göre, demek «Fuzulî'nin ruh ve felsefesi işte böyle «muhafaza» edilmiş!

HEM NALINA HEM MIHINA

Sevilen örfî idare

Örfi idare, şiddet ve korkutma demektir. Nitekim Yurd bilgisi kitabları da, örfî idareden bahsederken şöyle yazar:

«Örfî idare, korku ve dehşete müstenid ve ciheti askeriye tarafından ifa olunur bir idaredir.»

Osmanlı Saltanatı idaresinde, hayatımız, hemen hemen hep örfî idare içinde geçmiştir. Sultan Hamid devri, bilhassa İstanbulda, resmen ilân edilmemiş olmasına rağmen, en şiddetli bir örfî idarenin daimî tazyikını yaşatmıştır. Gazeteler sansüre tâbidi; ramazan geceleri haricinde, yatsı namazından sonra sokağa çıkmak yasaktı; birçok kimseler hafiyelerin verdikleri jurnallar üzerine mevhum ve uydurma cürümlerle maznun olarak Taşkışladaki meşhur Reşid Paşa divanıharbine verilir, aylarca orada tazyik ve muhakeme edilirlerdi. Beraet edenler enderdi; bu bahtiyarlığa nail olanlar da, «Gerçi cürmünüz sabit olmamışsa da kalbi hümayuna gıllıgış ârız olduğundan filân yerde ikamete memur edildiniz» şeklinde karakuşî hükümlerle sürgün edilirlerdi.

Meşrutiyet ilân edildikten sonra, 31 mart vak'asına kadar taşkın bir hürriyet devri yaşadık. Fakat hareket ordusu İstanbula girdikten sonra ilân edilen örfî idare, kâh hafif kâh şiddetli bir şekilde yıllarca devam etti. Mebusan Meclisi, örfî idarenin aleyhinde bir tek kelime bile söylemiyordu. İş biraz tavsadıktan sonra, muhalifler, örfî idarenin ne zaman kaldırılacağını sormak cesaretini gösterdikleri zaman, Mahmud Şevket Paşa merhum, mahmuzlarını şakırdatarak sert bir sesle: — Onu, biz ilân ettik; istediğimiz zaman biz kaldırırız; siz karışamazsınız; deyip geçerdi. Nihayet örfî idare kaldırıldı, fakat çok geçmeden ayaklanmalar, isyanlar, ihtilâller, harbler yüzünden tekrar konuldu ve senelerce devam etti.

Eski örfî idarelerin haklı haksız şiddetleri, bu idareye karşı pek tabiî olarak halkta, en hafif tabirile soğukluk ve tevahhuş uyandırmıştı.

Millî hayatımızda ilk defa olarak şu son örfî idaredir ki halk tarafından memnuniyet, hatta sevgi ile karşılanmıştır. Üçüncü iş yılının başlaması münasebetile İstanbul matbuatı tarafından Vali ve Belediye reisimiz Lûtfi Kırdarın şerefine verilen ziyafette, Örfî İdare komutanı Korgeneral Ali Rıza Artunkala:

— Generalim, dedim, eski örfî idarelerden de, kumandanlarından da herkes korkardı amma onları kimse sevmezdi. Sizin büyük bir mazhariyetiniz var. İlk istenen ve sevilen örfî idarenin sevimli komutanı oluyorsunuz.

Güzide general şu güzel cevabı verdi:

— Bu mazhariyet, bana değil; Cumhuriyet rejimine aiddir.

Hakikat, hiç bir örfî idare, bu defaki gibi halk tarafından benimsenmiş, istenmiş ve sevilmiş değildir. Çünkü, gayesi şiddet ve tedhiş değil; sadece memleketi ve milleti korumaktır. Hedefi, halkı tazyik değil; millî müdafaa bakımından yurdun emniyetini temindir.

Gazeteciler, o gece generale sordular:

«— Biz yazılarımızda, örfî idarenin gayelerine azamî derecede faydalı olmak isteyoruz. Bu hususta bize talimat vermez misiniz?»

Muhterem general büyük bir nezaket ve tevazula şu cevabı verdi:

— Memleketin selâmetine ve emniyetine aid icabları takdirde, hepimiz müsavi vaziyetteyiz. Türk gazeteciliği memleketin reşid bir kuvveti olduğunu ispat etmiştir. Türkiye Cumhuriyetinde, matbuata sansür koymak gibi bir tedbir düşünülemez. Çünkü yalnız sansürsüz ve hür matbuat, memlekete hizmet vazifesini faydalı bir şekilde yapabilir.»

Cumhuriyetin ve Teşkilâtı Esasiye kanunumuzun ana prensiplerine bu kadar hürmetkâr ve gayesi sadece yurdu korumak olan bir örfî idare nasıl istenmez ve nasıl sevilmez? Aksi düşüncede olanlar varşa, bunlar, örfî şekilde idare edilmeğe müstahak bulunanlardır.

Şu notu ilâve etmekten kendimi alamıyorum:

Muhterem generalin sansüre ve matbuata aid olan sözlerini,

«— Ben Türk matbuatını yakından takib etmekteyim. Bu matbuatta Bulgaristan aleyhine şiddetli hücumlar, hatta tahkirâmiz sözler görülmektedir. Ben, Türk matbuatının Bulgaristana karşı olan bu tavrının sebebini bir türlü anlayamadım. Türk hükûmeti bize karşı daha dürüst hareket etmelidir. Çünkü Türkiyede matbuata sansür konulmuştur.»

Diyen Bulgar gazeteci dostumuzun dikkatle okumasını rica ederim. Türkiyede matbuata sansür konulmamıştır ve eğer, Bulgar muharririnin şikâyet ettiği çeşid yazılar ve bu yazıların bir mesuliyeti varsa, bundan Türkiye hükûmeti değil, sadece onları yazanlar mesuldürler.

CEMİYET MESELELERİ

Mehmed İzzet

Onu hatırlarken, Türk içtimaiyatına hizmet etmiş bir Türk âlimi tipile birlikte faziletli bir vatandaşı da yadediyoruz

Yazan: **Z. Fahri Fındıkoğlu**

Haber aldığımıza göre birkaç gün sonra Üniversitede, hazırlanan bir meslektaşlar toplantısında, bundan on sene evvel ölmüş bir felsefe profesörünün onuncu ölüm yıldönümü hatırlanacak, başta Dr. Adnan, Prof. Mustafa Şekib Tunc olduğu halde şubenin bir kısım profesör ve doçentleri tarafından söz söylenecektir.

Bu profesör kimdir?

Yazımızın başlığını teşkil eden isim bu suale cevab vermekte ise de pek dar bir münevver zümresi haricinde hiç bir kimsenin bu ismi, bu ismin sahibi olan şahsiyeti tanımadığına eminim. Halbuki Mehmed İzzet ismi, meselâ Namık Kemal veya Ziya Gökalp adları gibi halk kütleleri içinde yayılmış bir isim olsaydı vaziyet başka olurdu. Maamafih muayyen bir ilim muhiti içinde kalmayı, bu muhite tesir etmeyi kütlece malûm olmağa tercih eden mizaclar bulunduğu gibi cemiyetlerin nispeten statik zamanlarının içtimaî şeraiti de mütefekkirin popüler olmasına mâni olabilir. İşte Prof. Mehmed İzzet için de vaziyet böyledir. Fakat o daha ziyade kasdî olarak dar bir ilim muhiti içinde kalmak istemiştir.

Mehmed İzzet [1891 - 1930], Edebiyat fakültesinde Ziya Gökalptan sonra Türk sosyolojisini temsil eden çok kuvvetli bir şahsiyet sahibi bir mütefekkirdir. Bu şahsiyetin bizce asıl değeri, Türk tefekkürünü köksüzlükten kurtarmakta toplanır. Şarktan ve garbdan gelen tesirler, Mehmed İzzetin düşünce potasında eridikten sonra Umumî Harbden sonraki Türkiyenin dünya tefekkür kadrosu içinde gösterebileceği fikrî faaliyete güzel bir nümune oldu. 1908 senelerini takib eden, bilhassa Harbi Umumiyi hazırlayan içtimaî şartlar içinde Ziya Gökalp nasıl tabiî görünürse, 1918 senelerini takib eden yıllar için de Mehmed İzzet öylece tabiî görünmektedir. Aynı sebebden 1918 sonrası Türkiyesinde beklenen ileri ve şuurlu milliyet telâkkisile, içtimaiyatı bir nevi dünyevî şeriat makamına çıkaran dogmatizme aksülâmel cereyanı ergeç ortaya çıkmalıydı. İşte Mehmed İzzet, bugünlerde hazırlanan toplantıya reislik edeceğini haber aldığımız dostu üstad Mustafa Şekib ile beraber bu zarurete cevab verdi. Fakat bunu yaparken Türk fikir gencliği için imtisale şayan bir hattı hareket takib etti ve sistemini, görüşlerini tenkid ettiğimiz muhalifini, yani Ziya Gökalpı, her şeyden önce şu satırlarla takdir eyledi: «Ziya Gökalpı, bu büyük kalbi ve zekâyı seven bizler isteyoruz ki onun büyüklüğü sade millî tarihte bir mevki işgal etmekle kalmasın, belki millî hayatın hududlarını aşarak beşeriyetin müşterek malı olsun...» Doktrin, görüş ve temayül hususlarında kendisine muhalif olan mütefekkir için bu neviden bir haleti ruhiye beslemek ve «nefsiemmare» yi yenmk yalnız Türkiyede değil, beynelmilel tefekkür hayatında da ender görülür bir haldir. Üniversitenin on sene devamınca ahlâk, içtimaiyat ve felsefe tarihi profesörlüklerinde bulunmuş olan Mehmed İzzet, işte böyle bir ahlâkiyete sahibdi. Bütün meslektaşları ve talebeleri, «ilmile amel etmek» hususunda onu emsalsiz bir ahlâk kahramanı tanımakta müttefiktirler.

Kanaatimce Mehmed İzzeti hatırlarken, eserlerile Türk içtimaiyatına hizmet etmiş genc bir Türk âlimi tipile birlikte v belki daha ziyade yüksek bir ahlâkiyet nümunesi olan ve nümuneleri aramızda gittikçe azalan bir vatandaşın ölümünü yâdedelim. İlmî ve millî ahlâk hususunda buhran geçirdiği muhakkak olan Türk cemiyetinde Mehmed İzzet gibi tipleri sık sık anmak genclik üzerinde terbiyevî bir tesir icra edecektir.

Ziyaeddin FAHRİ

Millî Piyango bu gün çekiliyor

Millî Piyangonun 4 üncü tertib 2 nci çekilişi bu gün Ankara Sergi evinde saat 12.30 ilâ 1.30 arasında çekilecektir.

Keşide safahatı Ankara radyosile halka izah edilecektir.

Matbuat Teknisyenleri Birliğinin konseri

Matbuat Teknisyenler Birliğinden:

Birliğimiz adına 7/12/940 cumartesi akşamı Dağcılık Kulübünde verilecek müsamerenin Maksim Alaturka kısmında verileceğini arzeder ve sayın davetlilerimizin Maksim salonuna teşriflerini rica ederiz.

Salon herkes için açıktır ve fiatlara zam yoktur.

Takdire şayan bir vazifeşinaslık

Belediye Sıhhat müdürlüğü dünkü sayımızda «Doğru değil mi?» sütununda çıkan «Hileli sabunlar» yazısı üzerine bize şu şekilde izahatta bulunmuştur: «Sabunlar ötedenberi pişirilerek veya pişirilmeden iki cins olarak vücude getirilmektedir ve bu iki cinsin vasfını bildirir damgaların sabunların üzerine vurulması mecburidir. Bazıları bu damgaları vurmaya lüzum görmiyerek halkı aldatmaya cür'et ettiklerinden sade satış yerlerinde değil, imalâthanelerde de tetkikler yapılmakta, sabunlar musadere ve hilekârlar tecziye olunmaktadır.»

Neşriyatımıza lâyık olduğu alâkayı gösteren Sıhhat müdürlüğüne teşekkür ederiz.

Galatasaray lisesinin orduya kış yardımı

Galatasaray lisesi talebesi Ortaköy şubesindeki arkadaşlarile birlikte kahraman askerlerimize kış hediyesi olmak üzere aralarında 475 takım eşya ve ayrıca 1744 lira doksan kuruş toplıyarak Şişli Halkevine teslim etmişlerdir.

Hamiyetli yavrularımızın bu yurdsever hareketlerini hararetle takdir ederiz.

Kazanc vergilerinin ikinci taksiti

Bu ay kazanc ve seyyar kazanc vergilerinin ikinci taksit ayıdır. Gerçi vatandaşlarımız vergi borclarını cezasız ödemek üzere daha şimdiden Maliye şubelerine müracaatle vergilerini ödemekte oldukları öğrenilmişse de bütün vatandaşların ayın son günlerine kalıp izdihama sebebiyet vermemeleri için şimdiden şubelerine müracaatle borclarını vaktinde ödemeleri kendileri için bir kolaylık olur.

Almanyaya ve İtalyaya taze balık sevkiyatı

Almanya ve İtalyaya frigorifik vagonlarla balık nakliyatı için İstanbul balıkçılarının Bulgaristana gönderdiği mütehassıslar dün avdet etmiştir. Öğrendiğimize göre, Bulgaristanda yapılan görüşmelerde mutabakat hasıl olmuştur.

İstanbuldan Bulgaristana büyük motörler ile taze balık sevkolunacak ve Bulgar limanlarına gelecek İtalyan ve Alman frigorifik vagonlarına aktarma yapılacaktır.

Balıkçılar cemiyeti bu vesile ile dün ilk toriği tutacak olan balıkcıya yüz lira ikramiye vadetmiştir..

Dün Çeko-Slovakyaya iki vagon ve Yunanistana da ehemmiyetli bir parti tuzsuz balık sevkolunmuştur.

Üniversitenin münhal kürsüleri

Üniversitede münhal bulunan profesörlüklerin doldurulması için Maarif Vekâleti ile bazı ecnebi profesörler arasında muhaberelere devam olunmaktadır. Bu arada bazı İngiliz profesörleri ile de temaslar yapılmaktadır. Bundan başka, hizmet müddetini dolduran ehliyetli doçentlerin de profesörlüğe terfii için tetkiklere başlanmıştır.

Dört metreden düştü

Beşiktaşta Okçuali mahallesinde oturan Receb Güleryüz, evinin bahçesindeki duvarı tamir ederken muvazenesini kaybederek 4 metre yükseklikten düşmüş, muhtelif yerlerinden ağırca yaralanmıştır.

Biraz ciddî ve samimî olalım

Müessesemizce isim ve muvazzah adresleri tespit edilen vatandaşlarımızın bir çok müracaatlerinden, bazı esnafın ÇAPA MARKA müstahzaratı bulamıyoruz diyerek mukallid markalarla halkı izrar ettikleri anlaşılmaktadır. Piyasamızda her nevi ÇAPA MARKA müstahzaratının mebzulen mevcud olduğunu gördüğümüz lüzum üzerine tavzihan ilân ediyoruz.

Beşiktaş - Çapa Marka

Küçük hikâye

Hayat arkadaşı

Hadiye İçlâl

Ahmed Remzi, uzunboylu, geniş omuzlu, enerjik yüzlü bir gencdi. Büyük çorab ve fanilâ fabrikalarından birini işletiyordu. İhtiyat zabiti olarak staja çağırıldığı zaman senelerdenberi yanında çalışan namuslu ve emniyetli, ayni zamanda da işinde son derece mahir ustabaşı Zeynel Efendiyi odasına davet etti:

— Azizim, dedi, burada benim yokluğumu belli etmiyeceğine itimadım var. Gerek hesab, gerek imalât meselelerinde mutlak âmir sen olacaksın. Müessese evvelâ Allaha, sonra sana emanet!.

İhtiyar ustabaşı, buruşuk yüzünü tereddüdle yere eğdi. Patron o anda Zeynel Efendinin ancak yarı yarıya çıplak beyaz saçlı başını görüyordu. Kısa bir sükûttan sonra emektar işçi mırıldanır gibi:

— Teveccühünüze çok teşekkür ederim, dedi, fakat beni çok ağır bir mes'uliyetin altında bırakıyorsunuz. Şimdiye kadar ben hep sizin irşadınızla deruhde ettiğim vazifede muvaffak olabildim.

— Pekâlâ Zeynel Efendi. Eğer halledilmesi müşkül bir vaziyet karşısında kalırsan bana bildirirsin. Ben bulunduğum yerden sana direktif veririm.

İhtiyar ustabaşıyı bu cevab da tatmin edememişti. Onun için bir sual daha sormak mecburiyetinde kaldı:

— Ya, çok müstacel bazı işler olursa. Acaba bu hususta Hanımefendinin fikrini alamaz mıyım?

Ahmed Remzi, birden durakladı, sonra gülmeye başladı:

— Sabahatin fikrini almak mı? Sen çıldırdın mı Allah aşkına Zeynel Efendi. Karım, pekâlâ bilirsin ki, sade giyinip süslenmek, gezip tozmaktan başka şeyle alâkadar değildir. Güzel kadındır, hoş kadındır, belki beni sever. Fakat züppedir. Onun ciddî işlerle meşgul olmasına imkân var mıdır? Bu sevdadan vazgeç Zeynel Efendi. Sen aklının erdiği gibi hareket et kâfi. Vukuunu tahmin edemediğimiz bazı hâdiseler cereyan ederse ondan ben kendimi mes'ul sayarım.. Hiç üzülme!

***

Ahmed Remzinin vazife başına gittiği akşamın ertesi günü Zeynel Efendi direktörlük odasında, masasına oturmayı da patronuna bir hürmetsizlik sayarak kenara küçük bir yazıhane getirtmiş, onun başına geçmiş, elini şakağına dayamış, muvakkat bir zaman için bile olsa, deruhde ettiği ağır işleri nasıl idare edeceğini düşünüyor, bir takım plânlar kuruyordu.

Birden kapı vuruldu. Sırtında yünlü spor bir elbise, başında küçük şık bir bere, sarı saçları parlıyarak, yeşil gözleri fıldır fıldır, dudaklarında tatlı ve geniş bir tebessümle Sabahat Hanım girdi.

— Bonjur Zeynel Efendi, nasılsın, iyisin inşalla! dedi.

İhtiyar ustabaşı hiç ümid etmediği bir sürprizle karşılaştığı için evvelâ şaşırdı. Yerinden kımıldanamadı. Sonra birden ayağa kalkarak:

— Buyurun hanımefendimiz, dedi, hoş geldiniz!

Sabahat başından beresini, sırtından ceketini çıkararak bir sandalyenin üzerine bıraktı. Duvardaki küçük aynanın önünde saçlarını düzeltmeye çalışarak:

— Beni beklemiyordunuz değil mi Zeynel Efendi, dedi, beyin yokluğu esnasında siz ona vekâlet edeceksiniz biliyorum, onun için zannetmeyin ki işlerinize karışacağım. Hayır. Sırf size yardımda bulunmak, muavinilk etmek üzere geldim. Fakat çok rica ederim, Remziye bir şey yazmayınız. O, benim burada çalıştığımdan kat'iyyen haberdar olmasın!

İhtiyar ustabaşı, kafasını iki tarafa sallıyarak içinden şöyle düşündü:

— Korktuğuma tam manasile uğradım. Ben şimdi burada züppe, şımarık kadını mı idare edeceğim, yoksa fabrikayı mı? Allah yardımcım olsun.

Sonra kendi kendine teselli verdi:

— Dur bakalım. Belki iki üç günlük bir hevestir. Gelir, geçer!.

Zihninden şimşek kadar süratle çakıp birden karanlıklara karışan bu fikirleri Sabahatin keşfedememesi için yüzünü derin bir memnuniyet maskesile örterek:

— Baş üstüne Hanımefendimiz.. Nasıl emrederseniz! i bastırdı.

***

İki hafta, Zeynel Efendinin endişelerinin pek yersiz ve boşuna olduğunu ispat etmeğe kâfi gelmişti. Sabahat modelleri o kadar ince bir zevkle seçiyor, ameleyi o derece hoş muamelelerle fazla çalışmaya teşvik ediyor, idarî güçlükleri öyle anî, fakat isabetli kararlarla ortadan kaldırıyordu ki, fabrika Ahmed Remzinin başında bulunduğu zamanlardan daha muntazam işlemeğe başlamıştı.

Zeynel Efendi, müessesenin faaliyetine dair patronuna her iki üç günde bir çok sevineceği haberler veriyor, lâkin bu husustaki en büyük âmile dair tek satır yazmıyor, Sabahat Hanımla iş birliği yaptığından kat'iyyen bahsetmiyordu.

Nihayet, iki ay sonunda bir hafta mezuniyetle Ahmed Remzi İstanbula geldi. Tabiî Sabahat kocasının telgrafını aldığı andan itibaren müessesenin semtine uğramadı. Genc adam fabrikada ilk meşgul olduğu günün akşamı neş'e ve memnuniyetle birlikte kıskanclık ve çekememezliğin çehresine verdiği garib ifade ile kapıdan içeriye girdi:

— Sabahat, dedi, bu işteki sır düğümünü bir türlü çözemedim. Fabrikanın başından ayrılmakla onun kapanmak tehlikesine bile maruz kalacağını tahmin etmiştim. Zeynel Efendinin mektubundaki malûmatın doğruluğundan da şüpheye düşmüştüm. Halbuki artık gözlerimle gördüğüm için tamamile kani oldum. Siparişler artmış, amele çoğalmış. Kazanc iki mislini bulmuş. Zeynel doğru adamdır, becerikli adamdır ama, nihayet bir ustabaşıdır. Onun böyle geniş faaliyetlere aklı ermiyeceğini çok iyi bilirim. Adamı sıkıştırdım. Bütün bu inkişafın senin yardımınla vücude gedliğini bana itiraf etmek mecburiyetinde kaldı. Bu mesele nasıl oldu, Sabahat, sen nasıl değiştin? Söyle bana bakayım?

Genc kadın beyaz dişlerini göstererek hafifçe güldü:

— Basbayağı değiştim, yavrum diye cevab verdi. Vaktile sen bana mütemadiyen işlerinden bahsettiğin zaman dinlemez görünürdüm, değil mi? O zamanlar gayriihtiyarî olarak dimağımda ve kulağımda bir çok malûmat kalmış. Senin yokluğunda bunlardan istifade ederek geçim ve refah vasıtamız olan fabrikayı bizzat idareyi tecrübe etmek istedim ve bu tecrübede de muvaffak oldum. İşte o kadar.

— Peki ama, ne için evvelce fabrikanın lâfı açıldıkca yüzünü buruştururr, «oof aman, bırak şu can sıkıcı lâkırdıları!» derdin?.

— O vakit mesele sırf sana taallûk ederdi de ondan. Halbuki sen gidince iş başa düştü.

— Ya.. Ben büsbütün dönüp geldikten sonra da her halde yardımını esirgemezsin değil mi?

Sabahat, birden kocasının boynuna sarıldı:

— Kat'î vaidde bulunamam ama, dedi, artık çalışmaktan o kadar zevk alıyorum ki, tekrar züppe, hoppa, sade gezmesine ve süsüne düşkün şuursuz ve faydasız kadın olacağıma pek ihtimal veremiyorum!

ŞEHİR İŞLERİ

Mısırçarşısının tahliyesine devam olunuyor

Mısırçarşısının tahliyesine tedricen devam edilmektedir. Çarşının bir çok dükkânları tamamen boşaltılmıştır.

Geri kalan dükkân müstecirlerine de bu günlerde tebligat yapılacaktır. Çarşıda 20 - 30 kadar baharatçı dükkânı bırakılacaktır. Ancak hâl şekline ifrağı için lüzumlu görülen tamirat yapılıncıya kadar Çarşının bir müddet kapalı kalacağı anlaşılmaktadır.

İmar plânları

Şehircilik mütehassısı Prost İstanbulun imar plânlarının ihzar ve ikmaline süratle çalışmaktadır. Malûm olduğu üzere şehrin umumî plânları evvelce hazırlanmıştı. Şimdi mütehassıs bunların tatbikat plânlarını ikmal ile meşguldür. Bunlardan bir kısmı ikmal edilmek üzeredir. Bundan sonra teferruat plânları hazırlanacaktır ki bu plânlar mahallelere ve mahallelerdeki adalara varıncaya kadar teferrüatı cami bulunacak hatta bu sokaklarda yapılacak binaların irtifaları bile tayin edilecektir.

RADYO

Bu günkü program

7/12/940 Cumartesi

8,00 Program	18,00 Program
8,03 Müzik (Pl.)	18,03 Orkestra
8,15 Haberler	18,40 Türküler
8,30 Müzik (Pl.)	19,00 Konuşma
8,45 Yemek listesi	19,15 Saz
★	19,30 Haberler
13,30 Program	19,45 Fasıl heyeti
13,33 Şarkılar (Pl.)	20,15 Rad. Gazetesi
13,50 Haberler	20,45 Şarkılar
14,05 Müzik (Pl.)	21,15 Konuşma
14,20 Bando	21,30 Orkestra
15,00 Spor	22,30 Haberler
15,10 Müzik (Pl.)	22,50 Müzik
★	23,30 Kapanış.
15,30 Müzik	

ASKERLİK İŞLERİ

Gönüllü hemşireler kursları

Bakırköy Askerlik şubesinden:

1 ikincikânun 941 tarihinde Gülhane ve Gümüşsuyu hastanelerinde açılacak üçüncü devre gönüllü yardımcı hemşire kurslarına iştirak etmek istiyenlerin kayıdları yapılmak üzere nüfus cüzdanlarile birlikte şubeye müracaatleri.

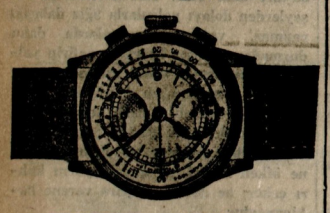
ŞEHİR TİYATROSU

TEPEBAŞI DRAM KISMINDA
Bugün gündüz saat 16 da matine
Bu akşam saat 20,30 da
BULUNMAZ UŞAK
***
Beyoğlu İstiklâl caddesi
KOMEDİ KISMINDA
Bugün gündüz saat 14 te
ÇOCUK OYUNU
Bu akşam saat 20,30 da
Son hafta
D A D I
***
Beyoğlu Halk sineması
Bu gün matine 11 de: Süvare 8 de
1 — Lorel Hardi, Çifte Avcılar.
2 — Senyorita

Beyoğlu İstiklâl cad. Lebon pastanesi karşısında İSTİDYO'nun şık salonlarında her pazar günü saat 17 den 19,30 a kadar Maestro MASARİK cazının iştirakile ailelere mahsus hususî çaylı danslar başlamıştır. Tel: 43848.

İdrar zorluğu, mesane iltihabı, eski ve yeni belsoğukluğu ve böbrek hastalıklarına karşı
BELSAMİTOL
kaşeleri kullanınız.

SİNGER

TELEMETR - KRONOGRAF
Hassas - Sağlam - Zarif ve 15 sene garantilidir.
ÇELİKTEN FİATI 55 LİRA.
Altın 18 ayar, fiatı 135 lira
DİKKAT: Singer saatleri İstanbulda yalnız Eminönü merkezindeki mağazamızda satılır. İstanbulda şubemiz yoktur.
SİNGER SAATLERİ
Mağazası İstanbul Eminönü caddesi 8

OPERATÖR
RIZA ÜNVER
Doğum ve Kadın hastalıkları mütehassısı
Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddesi No. 22, Mavi yapı
Telefon : 22683

Mide, barsak ve iç hastalıkları muayenehanesi
Dr. Y. Hallacyan
Taksim (Eski Talimhanede) Abdülhak Hâmid caddesi, Sabiha apart. No. 12, daire No. 4

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Beykoz kazasının Yalıköy mahallesinde Çayır mevkiinde kâin İbrahim Sarım Paşa vakfından olup Vakıflar idaresine aid bulunan ve bir taraftan Mühürdarı sabık Elhaç Mehmed Ağa yalısı ve bir taraftan Şehidlik tâbir olunur mahal ve bir taraftan beylik çayır ve bir taraftan lebiderya ile mahdud hariciyede tahtanî altı bab oda ve iki sofa ve divanhane ve üç memşa ve aptesane ve kiler ve havlu ve iki biri maa mülk bağ ve arsai haliye ve eşçarı müsmire ve gayrimüsmireli bahçe ve dahiliyede kezalik tahtanî altı bab oda ve üç sofa ve divanhane ve kârgir mutfak ve hamamı ve camekân odası ve üç memşa ve havluyu müştemil bir bab yalı ve gene kazayi mezbure tâbi Beykoz hududu ve sınırı dahilinde Dere nam mahalde vaki bir taraftan Karlıtepe ve bir taraftan Toygar tepesi ve taraftan bazan göl ve bazan Ayva deresi ve bir taraftan tariki cadde ile mahdud arsası Sultan Selim Han vakfına mukataai kadimeli ve üzerinde olan mülk çiftlikle eşçarı müsmire ve gayrimüsmireli ve kühistan ve ormanla gene hududu mezbur dahilinde yalı karyesi kurbinde Güngörmez demekle maruf mahalde vaki bir taraftan Dizdar tarlası bayırı ve bir taraftan bekçi İbrahim Usta tarlası ve bir taraftan Ebubekir Ağa tarlası Arslan çayırı denmekle maruf bayırdan aşağı dere kenarında Hünçar tepesinde viran değirmen arkasına varınca mahdud kezalik arsası Sultan Selim Han vakfına mukataai kadimeli ve üzerinde olan mülk eşçarı müsmire ve gayrimüsmire ormanı memlûkesile iki aded mülk bostan ve iki aded menzil ve bir aded yalı ve bir aded bahçe ve bir bab muhterik arsa ve orman ve kühistan ve eşçarı memlûke diye vakfiyesinde yazılı arazinin Vakıflar İdaresi namına tapuya bağlanmak üzere tahdidi yapılacağından bu arazi dahilinde bir hakkı tasarruf iddia eden varsa 14/12/940 tarihinden 14/1/941 tarihine kadar Beykoz Tapu Sicil Memurluğuna müracaat eylemeleri ilân olunur. (11589)

TİMOFUJ

Barsak kurtlarından (Abdest bozan) dediğimiz şeritlerin devasıdır. 14 yaşından üstün olanlar kullanırlar. İstimal tarzı kutuların içinde yazılıdır. Her eczanede bulunur. Sıhhat Vekâletinin müsaadesini haizdir.

Fiatı 75 kuruştur.

REÇETE İLE SATILIR.

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:

Muhammen bedeli elevatörlü makineler için (6000) lira ve elevatörsüz makineler için de (5100) lira olan 2 aded orta tip beton makinesi taahhüdünü ifa edemiyen müteahhidi nam ve hesabına (16/12/1940) pazartesi günü saat (11) on birde Haydarpaşada gar binası dahilindeki Komisyon tarafından pazarlık usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (900) liralık kat'i teminat ve kanunun tayin etiği vesaikle birlikte pazarlık günü saatine kadar Komisyona müracaatleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (11250)

İstanbul Belediyesi ilânları

Unkapanında Haraççı Karamehmed mahallesinin Abdülezel paşa caddesinde kadastronun 1032 nci adasında 48 parsel eski 27 yeni 41 kapı numaralı kârgir dükkân Gazi Mustafa Kemalpaşa caddesinin tanzimi için 3710 No.lı Belediye istimlâk kanununa tevfikan istimlâke tâbi tutulmuş olup muamelâtı ikmal ve tamamına (1100) lira kıymet takdir edilmiş ise de tapudan alınan kayıddan 1/8 hisse sahibi olduğu anlaşılan Nasuhi ve 3/8 hisse sahibi olduğu anlaşılan Melek'in ikametgâhları tesbit edilememiş olmakla mumaileyhimin ilân tarihinden itibaren müddeti kanuniyesi zarfında takrire gelmedikleri veya mahkemeye müracaat etmedikleri takdirde kanunun 18 nci maddesinin tatbik olunacağı mezkûr kanunun 10 uncu maddesi gereğince ilân olunur. (11596)

Belediyemiz için 50 lira ücretle 50 tahsildar alınacağı ve taliblerin 15/12/940 tarihine kadar müracaat etmeleri lüzumu evvelce ilân edilmişti. Bugüne kadar 170 müracaat vaki olduğu cihetle bademe bu iş için Belediyeye dilekçe ile müracaat edilmemesi ilân olunur. (11600)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

1 — Paşabahçe fabrikasında yaptırılacak yangın söndürme tesisatı eksiltmesinde talib zuhur etmediğinden eksiltme şeraiti sabıka dairesinde on gün temdid edilmiştir.

2 — Eksiltme 16/12/940 pazartesi günü saat 14 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin müracaatleri. (11588)

Bahçe meraklıları

100 çeşid yediveren güller, salon palmiyeleri, manolyalar, kamelyalar, süs fidanları, envai çamlar ve saire Ortaköyde Ankara bahçesinde bulabilirsiniz.

VASİL

AYDA 3 LİRA TAKSİTLE
BAYANLARA MAHSUS 14 AYAR ALTIN SAATLERİN YENİ MODELLERİ GELMİŞTİR. EMSALİ GİBİ 15 SENE TEMİNATLIDIR. TAŞRADAN SİPARİŞ ETMEK İSTEYENLERE KATALOK GÖNDERİLİR. Saat Deposu: İSTANBUL, SİRKECİDE, LİMAN HANI SIRASINDA YELKENCİ HANINDA No 8

ÜROLOG OPERATÖR Prof.
Bahaeddin Lûtfi Varnalı
Böbrek, Mesane, İdrar ve Tenasül yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu İş Bankası karşısı Emirnevruz sokak 10 Pananiya Aprt. No. 2 Telefon: 42203

ŞERİK ARANIYOR

İş tamamen hazır ve ticaridir. Kazanç çok yüksek ve müemmendir. Zarar kat'iyyen mevzuubahs değildir. Şerikin münevver olması ve müstacelen bin lira koyması lâzımdır. İzahat için Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 18 numarada avukat Şefik Yasaya saat 12 - 14 ve 18 - 20 aralarında müracaat edilmelidir.

Mürebbiye aranıyor

Biri sekiz diğeri dört yaşında iki kız çocuğile meşgul olmak üzere lisan bilir, tecrübeli bir mürebbiyeye ihtiyac vardır. Nişantaş Emlâk caddesi Nadir apartımanı No. 2 ve müracaat.

Bir Türk Daktilo

BAYAN ARANIYOR.

Yazıhanede yazı işlerile meşgul olacak orta tahsil görmüş bir Türk daktilo bayan lâzımdır. Galata, Karaköy Palas kat 5, No. 18, saat 12 - 14 arasında müracaat edilmesi.

Sahib ve Başmuharriri: YUNUS NADİ
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

Ceb, Kol saatleri altın Metal 15 sene garantili 6 TAKSİTTE

Kömür ve Odun Sobaları 4 TAKSİTTE

Havagazi ve Elektrik Ocakları 4 TAKSİTTE

AEG elektrik süpürge ve fırınları 6 TAKSİTTE

Avizeler ve hediyelikler 4 - 6 TAKSİTTE

LUXOR Radyoları ve otomatik GRAMOFONLARI (Taksitle)
OSMAN ŞAKAR ve Şki.
Galata, Bankalar caddesi 59 - 47. Tel: 41378. Beyazıd, Üniversite caddesi, No. 28. Kadıköy, İskele caddesi No. 33/2.

ŞÖHRETİ BÜTÜN DÜNYAYI TUTAN
HACI BEKİR LOKUM ve ŞEKERLERİ
Gördüğü emsalsiz rağbette halkımızın yüksek kalitayı derhal temyiz edebilmek hususundaki kabiliyetin mühim rolü olmuştur.

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas No.	YERİ	Kıymeti	Nev'i	Mesahası	Depozito
1932	Yenikapı Yalı mah. Alboyacılar sokak Es. 76, Ye. 90	70,—	Arsa	70 M2	14,—
1933	Yenikapı Yalı mah. Alboyacılar sokak Es. 74. Ye. 88	52,—	»	52 M2	10,40
1946	Yenikapı Yalı mah. Kumsal sok. Es. 110, Ye. 203	20,—	»	16,50 M2	4,—
1947	Yenikapı Yalı mah. Kumsal sok. Es. 106, Ye. 207	26,—	»	21,50 M2	5,20
1948	Yenikapı Yalı mah. Peşkirci sok. « Mahramacı » Ye. 1	70,—	»	58 M2	14,—
1949	Yenikapı Tülbentçihüsameddin mah. Yenikapı harici Soğancıraşid sok. Es. 25, 27, Ye. 21, 23.	217,—	»	181 M2	43,40
1951	Yenikapı Yalı mah. Namık Kemal sok. Es. 35, Ye. 45	96,—	»	48 M2	19,20
1952	Yenikapı Yalı mah. Langa bostanı orta sok. «Kule bostanı sok.» Es. 13, Ye. 27.	18,—	»	9 M2	3,60
1953	Yenikapı Yalı mah. eski Bostan, Ye. Atmaca sok. Es. 161, Mük. Ye. 30.	25,—	»	25 M2	5,—
1954	Yenikapı Yalı mah, Es. Yenimahalle Ye. Atmaca sok. Es. 157 mük. 161 Ye. 26.	22,—	»	22 M2	4,40
1955	Yenikapı Yalı mah. Es. Yenimahalle, Ye. Atmaca sok. Es. 165 mük. Ye. 20	24,—	»	16 M2	4,80
1956	Yenikapı Yalı mah. Es. Küçüklanga, Ye. Atmaca sok. Es. 157 mük. Ye. 38	76,—	»	76 M2	15,20
1958	Yenikapı, Yalı mah. Davudpaşa iskelesi cad. eski yeni 1.	48,—	»	24 M2	9,60
1959	Yenikapı Yalı mah. Kumsal sok. Ye. 197,	17,—	»	14,50 M2	3,40
1960	Yenikapı Yalı mah. Kumsal sok. Es. 106, Ye. 207	26,—	»	21,50 M2	5,20
1961	Yenikapı Yalı mah. Kumsal sok. Ye. 193	29,—	»	24,50 M2	5,80
2002	Üsküdar İcadiye Doğramacısimon, Saatçisehpos sok. yeni «Müneccimbaşı Es 5, 12, Ye. 12.	225,—	»	281,55 M2	45,—
2069	Aksaray Mimarkemaleddin mah. Koska cad. Es. 4, Taj. 29.	180,—	»	30 M2	36,—
2084	Fatih Çakırağa mah. Es. Bakkal, Ye. Hayriyetüccarı sok. Es. 31	305,—	»	61,03 M2	61,—
2093	Fatih Hüsrevpaşa Kasabiva mah. Ayvalıçeşme sok. Es. 4 Mük. Ye. 6 - 8	244,—	»	243,52 M2	48,80
2095	Fatih Manisalı Mehmedpaşa mah. Sukemeri yolu sok. 20 No.	165,—	»	33 M2	33,—
2097	Fatih Babahasan Alemi mah. Şehzadebaşı cad. Es. 235, Ye. 181, 183, 185.	530,—	»	53 M2	106,—
2118	Beyoğlu Feriköy Eşrefefendi sok. Es. 24, Ye. 42	858,—	»	171,50 M2	171,60
2119	Beyoğlu Feriköy Eşref - efendi sok. eski 71 - 73 Mük.	413,—	»	103,32 M2	82,60
655	Eminönü Alemdar mah. Yerebatan cad. Es. 4, Ye. 18.	5285,—	»	755 M2	1057,—
2120	Beyoğlu Feriköy eski Şişli Kasımpaşa, Ye. Bozkurd cad. eski 7.	276,—	»	138 M2	55,20
2140	Sariyer Büyükdere Es. Tepebaşı, Ye. Büyüktepe sokak Es. 30, Ye. 30	12,—	»	40 M2	2,40
2201	Yenikapı Yalı mah. Kumsal sok. Es. 192, Ye. 127	38,—	»	19 M2	7,60
1674	Beyoğlu İnönü mah. Cumhuriyet cad. Es. 97, Ye. 131, Taj 195.	210,—	Apartıman 1/120 H. 338	M2	42,—

Yukarıda adresi ve tafsilâtı yazılı gayrimenkuller açık arttırma usulile ve peşin para ile satılacaktır.

İhale 13/12/1940 cuma günü saat 10 dadır. Müzayede sırasında verilen bedel mukadder kıymeti geçtiği takdirde taliblerin depozitolarını yüzde yirmi nisbetinde tezyid eylemeleri ve mühür kullananların mühürlerini noterden tasdik ettirmeleri lâzımdır.

İşbu emlâki satın alacaklara satış bedelinin bir kısmı mevzuatımız dairesinde ikraz edileceğinden bu hususta izahat almak isteyenlerin pey akçesi, nüfus tezkeresi ve üç kıt'a fotoğrafla birlikte bildirilen gün ve saatte şubemiz Emlâk Servisine gelmeleri. «833» (10911)

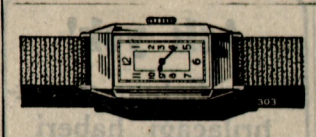
BAYILANLAR, ÇARPINTI ve SİNİR BUHRANI ÇEKENLER
NEVROL CEMAL
den 20 damla alırlarsa sinirleri yatışır, derhal ferahlarlar.

Bandırma Malmüdürlüğünden:

Bandırmanın Sığıryolu mahallesinde kâin hazinei maliyeye aid iki katlı kârgir ve «20150» lira bedeli muhammenli Türk Un fabrikasının «fabrika binasile arsası ve içindeki hazineye aid 85 beygir kuvvetindeki motör ve teferrüatile 4 su deposu ve 55 beygir kuvvetindeki motör ve teferrüatı, beş aded un eleği, bir un harman makinesi «kayışı yoktur» 8 aded vals topu, bir aded levaj makinesi, bir aded levaj tulumbası, irmik isajörü ve buğday ambarından ibaret olan aletlerile birlikte «2490» sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanunu mucibince ve kapalı zarf usulile 11/12/940 çarşamba günü saat 15 te ihalesi icra edilmek üzere 20/11/940 tarihinden itibaren 20 gün müddetle arttırmaya çıkarılmıştır.

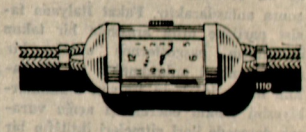
Muvakkat teminat muhammen bedelinin yüzde yedi buçuğudur.

Talib olanların ve fazla malûmat almak isteyenlerin Bandırma Maliyesinde müteşekkil Millî Emlâk Satış Komisyonuna müracaatleri ilân olunur. (11150)

İyi saat kullanmak istiyenlerin nazarı dikkatine
ARLON

1940 senesinin
Kadın, Erkek Kol ve Ceb saatlerinin son modelleri gelmiştir.
Saat almadan evvel çok zengin olan çeşidlerimizi görünüz

Satış deposu: Z. Saatman, Sultanhamam, Camcıbaşı han 1 inci kat.
Satış yeri: Basri Tümer, Yeni Valde hanı.

Sarayönü Belediyesinden:

Kadınhanı kazasının Sarayörü nahiyesinde kâin Fransız tebaasından ölü Belfua çiftliği heyeti umumiyesi itibarile menafii umumiye namına (33040) otuz üç bin kırk lira bedel mukabilinde istimlâk edileceğinden alâkadarların ilân tarihinden itibaren 8 gün zarfında Sarayönü nahiyesi Belediye riyasetine vâki olacak itirazlarını bildirmeleri ilân olunur. (11554)

İÇKİSİZ SAZ
Yarından itibaren her Pazar saat : 2 - 6 ya kadar
BORSA Kıraathanesinde
Kemanî NOBAR TEKYAY
MALATYALI FAHRİ
ve arkadaşları. AYRICA kıymetli san'atkâr tanburî nin iştirakile MÜKEMMEL SAZ dinlemek fırsatını kaçırmayınız.

Galatasaray Lisesi Arttırma ve Eksiltme Komisyonu Reisliğinden:

Beherinin fiatı K. S.	Miktarı Aded	İlk teminatı Lira K.	
5 25	10,000		Portakal 64 lük
3 50	22,000		» 80 lik
1 80	8,000	117 50	» 100 lük
2 50	5,000		Mandarina

Galatasaray Lisesinin mayıs 1941 sonuna kadar ihtiyacı olan nev'i ve miktarı ve ilk teminatı yukarıda yazılı portakal ve mandarinanın 24 birincikânun 1940 salı günü saat 15 te Beyoğlu İstiklâl caddesi 349 numarada Liseler Muhasebeciliği binasında Okul Komisyonunca açık eksiltmesi yapılacaktır.

İstekliler şartnameyi görmek için Okul İdaresine ve Ticaret Odasının yeni sene vesika ve teminat makbuzlarile belli gün ve saatte Komisyona gelmeleri. (11537)

Türkiye Cumhuriyeti
ZİRAAT BANKASI
Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası.
Şube ve ajans adedi: 265.
Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 aded	1.000 liralık	4.000 lira	100 aded	50 liralık	5.000 lira
4 »	500 »	2,000 »	120 »	40 »	4,800 »
4 »	250 »	1.000 »	160 »	20 »	3,200 »
40 »	100 »	4,000 »			

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 faziasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 eylûl, 1 birincikânun, 1 mart ve 1 haziran tarihlerinde çekilecektir.

Merhametten Maraz

Yazan: *Stefan Zweig* — 29 — Türkçeye çeviren: *Hamdi Varoğlu*

Kadının, sokakta avukatına rastgelivermesinden korkuyordu. Ona gazete okutmamak çaresini de bulacaktı. Gazete okursa, Orosvar davasında husule gelen anlaşmaya dair yazı gözüne ilişir, belki, ikinci defa atlatılmak korkusuna kapılırdı.

Fakat, bütün bu korkular, bütün bu tehdidler fuzuli idi. Çünkü, kurbanı, kaçmağı kat'iyyen aklına getirmiyordu.

Azab içinde geçen bir geceden sonra, dostumuz, bitab bir halde, otelin yemek salonuna girdiği zaman, kadın sırtında kendi elile diktiği sade rob olduğu halde, ondan evvel oraya gelmiş,, sabırla onu bekliyordu. Sonra, bir acayib yarış başladı. Kanitz, zavallı kadını, akşama kadar, boşuboşuna oradan oraya dolaştırdı. Maksadı, uykusuz geçirdiği gece zarfında zihin yorarak icad ettiği çeşid çeşid müşkülâtın mevcudiyetine onu inandırmaktı..

Teferrüatı gene geçiyorum. kadını, kendi yazıhanesine götürdü, oradan sağa, sola telefon edip, büsbütün başka işler hakkında konuştu. Bir bankaya götürdü, imzaya salâhiyettar âmiri çağırdı, parasını yatıracağı işler ve kendi namına bir hesab açılması hakkında konuştu. Gene kadınla birlikte, iki üç ecza deposuna, karanlık bir sarraf yazıhanesine uğradı. Gûya, bu uğradığı yerlerden bazı malûmat toplayacağını söylüyordu. Kadın böylece, onunla beraber yirmi yere gitti, o, sözde müzakerelerini yaparken, intizar odalarında sükûnetle oturup bekledi. Prensesin maiyetindeki on iki senelik esaret hayatı onu, çoktanberi, bu uzun bekleyişlere alıştırmıştı. Bu onu sıkmıyor, nefsine ağır gelmiyordu. Ellerini dizleri üzerinde kavuşturmuş, önünden bir kimse geçtikçe gözlerini mahcubiyetle yere eğerek, bekliyor, bekliyordu. Kanitz'in her söylediğini yapıyor, kâğıdları bakmadan imzalıyor, henüz tahsil etmediği paralar için makbuzlar veriyor ve bütün bunları öyle inkiyadla yapıyordu. Kanitz, bu abdal kadının, galiba yüz kırk bin, hattâ yüz otuz bin kuronla iktifa edeceğini düşünmeğe başlıyordu. Onu, kâh, vadettiği gibi, parasını en iyi şekilde işleteceği bir iş bulmasına hakikaten yardım etmek, kâh sersemletmek için, bıkıp usanmadan, bu sun'î dairenin içinde döndürüp duruyordu.

Bu hal, böylece, tam sabahın dokuzundan akşamın beş buçuğuna kadar sürdü. Nihayet, bu dolaşmalar, ikisini de öyle bitab bir hale getirmişti ki, Kanitz, bir kahveye girip bir parça dinlenmeği teklif etti. İşin asıl mühim kısmı bitmiş, satış şeraiti tespit edilmişti. Yalnız, saat yedide notere gidip mukaveleyi imzalamak ve kararlaştırılan parayı almak kalıyordu.

Kadının yüzüne, derhal bir inşirah geldi ve saf bakışlı, mavi gözlerinde bir sevinc ışığı tutuşarak:

— O halde, dedi, ben yarın sabah gidebilecek miyim?

Kanitz:

— Tabiî, diye cevab verdi. Bir saat sonra, dünyanın en hür insanı siz olacaksınız ve ne para, ne de mal tasası çekeceksiniz. Altı bin kuron iradınız, son derece emin bir işe yatırılmıştır. Bundan böyle istediğiniz yerde ve istediğiniz gibi yaşayabilirsiniz.

Nereye gidip yaşamak istediğini, nezaketen sordu. Kadının yüzünü tekrar üzüntü bürüdü.

— En iyisi, önce, Vestfalya'daki akrabalarımın yanına gitmek olacak diye düşündüm. Zannederim, Kolonyaya, yarın sabah bir tren var.

Kanitz, derhal harikulâde bir gayrete geçti. Tren tarifesini getirtti, dikkatle okudu, aktarmaları hesabladı. Viyana-Frankfort-Kolonya treni. Osnabruck'de aktarma veriyordu. En iyisi dokuzu yirmi treniydi. Ayni gün, akşamüstü Frankforta varıyordu. Kanitz, kadına, fazla yorgun düşmemesi için, orada durmasını ve geceyi geçirmesini tavsiye ediyordu. O gayretle, tarifenin öteki sahifelerini karıştırdı ve ilân kısmında, bir küçük otel adresi buldu. Bilet için üzülmemesini, bu işle kendisinin meşgul olacağını, hattâ gara kadar beraber geleceğini söylüyordu. Bu araştırmalar ve bu konuşmalarla, zaman, Kanitz'in tahmininden daha çabuk geçti. Saatine baktı.

— Artık notere gitme zamanı geldi, dedi.

Bütün muameleyi kat'î surette bitirmeğe ve varisin servetinin dörtte üçünü silip süpürmeğe, bir saatcik zaman kifayet etti. Kanitz'in eski hempası, Kekesfalva şatosu ismini ve bedelin azlığını görünce, ona bakarak, takdirkâr bir göz kırptı. «Gidi eski hilekâr! Ne mükemmel vurgun vurdun!» demek istiyordu. Bu iş, noterin de nazarı dikkatini celbetmişti. O da, gözlüklerinin altından, Madmazel Dietzenhof'a bakıyordu. Prenses Orosvar'ın mirası etrafında cereyan eden didişmenin hikâyesini, gazetelerde, herkes gibi o da okumuştu ve alelâcele yapılan bu satış ona biraz şüpheli görünüyordu. Her halde «zavallı kadın, diye düşünüyordu, fena ellere düşmüşsün!» Fakat, bir mukavele imzalanırken alıcıyı veya satıcıyı ikaz etmek, noterin vazifesi değildir. Onun işi, mukaveleyi kaydetmeğe, mühürler basmağa, harclar ve masrafları tahsile inhisar ediyordu. Bu sebeble, adamcağız, başını eğmeğe ve Dietzenhof'u, ilk olarak imzasını atmağa, nazikâne davetle iktifa etti. Hayatında elinden kim bilir nice şüpheli işler geçmiş ve o, bunların hepsini, imparatorluk mühürile mühürlemişti.

Mahcub kadıncağız ürktü. Kanitz'e, tereddüdle baktı ve o, başile bir işaret yaparak kendisine cesaret verdikten sonra masaya yaklaştı, okunaklı, düz hatlı, Alman harflerile adını yazdı:

«Annette Beate - Maria Dietzenhof».

Dostumuz da, kendi imzasını attı. Bu suretle, bütün iş olup bitmişti. Kanitz, notere, satış bedelini ihtiva eden bir çekile birlikte, bu çekin, yatırılacağı banka hesabının numarasını da verdi. Leopold Kanitz, bir kalemde, servetini iki üç misline çıkarıvermişti. Artık, Kekesfalva'nın sahibi yalnız o idi, başka hiç kimse değil.

Noter, imzaları itina ile kuruttu, sonra, her üçü de onun elini sıktılar ve Dietzenhof önde, Kanitz'le Gollinger arkada, merdivenlerden indiler.

Kanitz nefesini tutuyor, onun peşisıra gelen Gollinger, bastonile, mütemadiyen bu talili müşterinin böğrünü dürtüşlüyordu. Sokak kapısının önüne geldikleri zaman, Gollinger, müstehzi bir eda ile yerlere kadar eğilerek veda etti. Onun gidişi Kanitz'e adeta bir şaşkınlık verdi. Kurbanile başbaşa kalmak onu korkutuyordu.

Bu beklenilmiyen değişikliği anlamağa çalışmanız lâzımdır, azizim. Hassasiyette fazla ileri gidip, dostumuzun vicdanında ani bir uyanıklık hasıl olduğunu söyleyecek değilim. Fakat noter huzurunda attıkları o imzalar, iki tarafın vaziyetini tamamen değiştirmişti. Düşününüz bir kere: Alıcı Kanitz, iki gün müddetle, satıcı genc kızla mücadele etmiştir. Dietzenhof, onun muhasara altına aldığı, kuşattığı, teslim olmağa icbar ettiği düşmandı. Fakat şimdi, askerî - malî hareket nihayet bulmuş, Napoleon Kanitz tamamen muzaffer olmuştu. Şimdi, sırtında sade elbisesile, yanı sıra yürüyen bu sakın, zavallı kız, artık bir düşman değildi. Kanitz, şimdi ona söyleyebilirdi? yaptığı satıştan, yani uğradığı kayıbdan dolayı onu tebrik etmesi mi lâzımdı? Üzüntüsü gitgide artıyordu. «Otele kadar götürürüm, ondan sonra tamam!» diye düşündü.

Fakat kurbanı olan kızcağızın da üzüntüde olduğu besbelli idi. O da müteredditd adımlarla, düşünceli bir tavırla yürümeğe başlamıştı. Kanitz, başını eğerek yürümekle beraber, bu değişikliği gözden kaçırmadı. Kadının yüzüne bakmağa cesaret edemiyor, fakat adım atışından, onun, kafa yorucu bir şey düşündüğünü hissediyordu. Birdenbire korktu. «Alıcının ben olduğumu nihayet anladı, diye düşündü. Her halde beni muahaze edecek.

Muhakkak ki, budalaca isticaline nadim oldu ve yarın gidip avukatını görmeği tasarlıyor.»

Fakat, hiç konuşmadan, bütün Walfischgasse caddesini yürüyüp nihayete geldikleri zaman, kadın birdenbire cesaretlendi. Hafifce öksürdü ve dedi ki:

— Affınızı rica ederim... Fakat yarın sabah erkenden gideceğim için, bugün, bu işi tamamile bitirmek istiyorum.... Evvelâ, benim yüzümden girdiğiniz zahmetten dolayı size teşekkür etmek isterim, sonra da.. Bu zahmetiniz için size kaç para borclu olduğumu lûtfen söylemenizi rica ederim. Bu iş size bir çok vakit kaybettirdi. Gitmeden evvel, her işi halletmek arzusundayım...

Kanitz, adım atamaz oldu, kalbinin darabanı durdu. Artık bu kadarı fazlaydı! O, bu vaziyete karşı hazırlıklı değildi. Bir köpeği dövdüğünüz zaman, hayvan sürüklenerek yanınıza gelib de, yalvaran gözlerle yüzünüze bakar ve kendisine vuran eli öperse ne duyarsınız, o da, o anda, ayni nahoş intibaın tesiri altında kalmıştı.

Son derece şaşkın, cevab verdi

— Bana, hiç bir borcunuz yok, hiç, kat'iyyen.

[Arkası var]